

Икром ИСКАНДАР

ТАНЛАНГАН ШЕЪРЛАР

ҚОНАЁТГАН ЁҒДУ

Дил бандини тортар мунг,
билмам қайга етаклар?
Юрагимни силкитсам,
тўкилади этаклар.

* * *

Кимлар менинг бағримни

зарраларга бўлдилар?
Танимдаги тарқоқлик
охир мени ўлдирар.
Мен шу қора тупроқман,
кўнгли яра тупроқман.
Мен бир карра гул эдим,
минг бир карра тупроқман.
Кафтдай кўнглим ерча кенг
эзгуликни тусади,
кифтимда эса яшнаб
хиёнатлар ўсади.
Чанглар менинг оҳимдир,

кўксимни ситолмадим —
зарра-зарра оҳларга
айланиб кетолмадим.
Дил бандини тортар мунг,
билмам қайга етаклар?
Юрагимни силкитсам,
тўкилади этаклар.

* * *

Гарчи ўлдим,
 кўнглимни
бўрон билан ўрадим —
япроқ каби йироққа
учиб кетди юрагим...

Гарчи ўлдим,
 шитирлаб
синганида чириклар
бир бахт кўрдим жонимда -
кўролмаган тириклар.

Гарчи ўлдим,
 тупроққа
қоришмоққа шайландим —
мен ям-яшил ўтларнинг
ўтмишига айландим.

* * *

Тор
қафас
ичра зор
кушча бор,
куйлари -
кушчанинг кўйлаги...

Тил-
қафас
ичра зил
бор бир дил,
йўқ саси,
чуғурлар қафаси...

* * *

Бевафойим, мийиғингиз тўладир ҳали
писандаю кулгуларга, киноянгизга,
писанд этмай тағин муҳтож ҳимоянгизга
юрагимда чоғланасиз ўт ёндиргали.

Ўзингизга қайта-қайта беражаксиз зеб,
ай, ёр, айёр кўзингизда умидми, таъма?
Мен-ку сизни бевафо деб ёзғирмоқдаман,
ахир кимдир ёзмоқдадир вафодорим деб.
Бевафойим...

* * *

Надир кўнглим...

Адир кўнглим.

Адирларда тушаётган садр кўнглим.

(Сабр кўнглим,

сахроларда гуллаган тош – абир кўнглим.)

Энди-энди барча кўнгилчадир кўнглим.

Гирдимдаги кўнгилларни ўкситмай деб

тортаётир жабр кўнглим –

кўмаётир ҳисларини ўз бағрига қабр кўнглим...

Адир кўнглим...

Адирларда тушаётган садр кўнглим.

Қабр узра тушаётган садр кўнглим.

АЗА

Итимнинг оти

Қайғу эди...

Қайғусиз одам каби

Ўлик энди

Занжир.

ТОНГГИ ВОҚЕА

Эрталабки ризқимдан

қолмайин деб турволган

кампир тиниқ ариқда

юзларини ювади-

ариқ бўйи бир роҳат,
этини жунжиктирар
ва кекса кўзларидан
уйқусини кувади.
Қизига ҳам эс битди,
азон сигир соғади,
бирров қараб кампирнинг
кемтик кўнгли ўсади...
Қиз курғурчи, алағда,
“миқ” этмайди, уйқусиз
кўзларини сигирнинг
елини-ла тўсади –
“Ҳайриятей, сезмади”
энаси куймаланиб
ғира-шира ҳовлида
гўдакдек яйрайберар...
Кампир бирдан тек қотар:
-Киште, киште... Кетмайди,
боғда бир олашақшак
кекашиб сайрайберар.

* * *

Келмадингиз. Мен сизни ўкиниб
кутган шу саҳарда,
юрагимдан андишани суғуриб
отгандим... “Гувв” этиб учди –
тўлдирди кўкайим кўкини
безовта соғиниш –
саҳарги қушларнинг чуғури...

Келмадингиз. Мен беандиша
сизни нечоғли соғиндим!

30 ЯНВАРЬ ШЕЪРИ

Кетиб борар

таланган,

бўм-бўш дарахтларнинг карвони...

Кўклам яна ўттиз кунлик йўл.

* * *

Оқшом. Оқади оқ шам.

Тун – тан. Ёғду – қон, қонар.

Оқшом. Оқади оқ шам.

Силқиб, порлаб қон ёнар –

Охир ўчарми, оқ шам...

Охир ўчарми, оқ шам!

Бир Ҳажр мажруҳ Тун каби.

Оқшом. Оқади оқ шам.

Қонар мисли шам бир Сабр...

Оқшом. Оқади оқ шам.

* * *

Кўнглимга йўл топмоқ бўлиб ўксинма,

Йиғлама,
тушун, қанча ожиз бу ирмоқ – кўз ёш...
Йўлига ғов бўлиб ётар кўксимда
юрак ҳажмича келадиган
улкан Тош.

БАҲОРДА

Гуллар киприк қоқмай
осмонга боқар,
осмонни тўлдириб
учар

эди
қанотлари синиқ куш
овози.

* * *

Ортимда чироқлар, олдимда чироқ.
Гарчи зериктирмас мени бу шаҳар,
мунис қишлоғимни соғиниб бироқ,
вокзалга чиқяпман.

Қоронғу саҳар
ила хиёбонда қолгай қовушиб,
заминда юлдузлар қадами тинар.
Йироқлардан келган поезд довуши
яқинлаб-яқинлаб қалбимга инар.
Тушнуксиз бир туйғу дилдан жой олар.
Шошқинлик оширар қадамим зарбин,

мендан ҳам илдамлаб кетар соялар,
соядай ортимда қолади ярмим...
Ортимда чироқлар, олдимда чироқ.

* * *

Дунё сиғар шу кўзларимга
агар очсам.
Дунё сиғмадику,
қоп-қоронғулик –
кўзларим юмук...

Дунё - менинг кўзларимдек тор,
кўзларимнинг дунёсидай кенг.

“БЕШ СЎЗ” туркумидан

* * *

Дераза
Чертилди,
Жаранглаб
Синди
Сокинлик.

* * *

Имкон –
Воқелик

Яшайдиган
Ёлғиз
Уй.

* * *

Кимнидир
Севасан.
Демак,
Ҳақлисан
Яшашга.

* * *

Ирмоқ –
Раққоса.
Шарқираб
Куйлайди
Тошлар

* * *

Ўрмон
Киприklarимдан
Енгил
Кўзларимнинг
Тарозисида.

* * *

Нигоҳ -

Кўзгу.
Тикилиб
Қарайди
Теварак.

* * *

Бунга
Сигмайди,
Дедим.
Назаримни
Солмадим.

* * *

Дақиқалар –
Улкан
Дарахтлар,
Кўпораяпман –
Кутаяпман...

* * *

Айни
Пишиқчилик...
Титраб
Тебранади
Толлар.

* * *

Хаёт—
Булоқ.
Сувсаб
Ўламан
Бағрида.

* * *

Тупроққа
Сув
Сингари
Сингар
Меҳнат.

* * *

Қуёшга
Рўмолдай
Силкийди
Шамолни
Майсалар.

* * *

“Хаёт”.
Қаттиқ
Эшитилар
“...ёт”
Сўзи.

* * *

Гап
Қоқилди (,)
Йиқилиб
Тушди...
Нуқта.

* * *

Бахт-э,
Бироз
Кутсангчи,
Йиғлаб
Олайн...

* * *

Қиёмат –
Барг
Каби
Дарахтлар
Тўкилар...

* * *

Қовоғингнинг
Чўққисидан
Қулаб
Ўлди
Севинчим.

* * *

Сўқир
Тун.
Қонаётган
Манглай –
Шам.

* * *

Шунчалар
Ғамгинмисан,
Лабларингда
Йиғлар
Қувончинг?

* * *

Ўлдим –
Юрагим
Исмини
Йўқотиб
Кўйди...

* * *

Оқшом.
Кўзларимга
Парда
Тортилаётир –
Тун...

* * *

“Тик”
Этган
Товуш...
Инграган
Интиқлик...

* * *

Олманинг
Шохида
Қизариб
Пишди
Нигоҳим.

* * *

Кўнглимнинг
Келисида
Туюлган
Туйғум –
Сийратим.

* * *

Йиғлайсан,
Сен
Йиғлаб
Енгасан

Йиғини.

* * *

Кутасан...
Сабрсизлик
Боғланган
Занжир –
Сабр.

* * *

Ўлим –
Айтганлар,
Куйлаганлар
Қайтмаган
Қўшиқ.

* * *

...га
Хурсандлигим –
Хурсандлигинг.
Хурсандлигинг –
Бахшида
Умрим...

* * *

Ёмғир –
Ишқ...

Мақхур
Меҳр –
Кўлмак...

* * *

Нонушта.
Дастурхонда
Нон
Билан
Тоқат.

* * *

Гуллар
Очилди-ей...
Шамоллар
Беору
Беором.

* * *

Бўғзимда
Хуснга
Ботирилган
Нон
Таъми...

ФОЖЕА

Мен шокир одамман.
(Шунгаям шукр.)
Шукр, менга ўхшаганлар кўп.
Мабодо оёғимга тикан кирса,
шукр дейман,
михми, бирор каттароқ нарса
кирганида нима бўларди?
Агар,
биров мени ноҳақ бир мушт урса,
шукр дейман,
ўлдириб қўя қолмаганига...

* * *

Ҳах, Ўлим-а,
қайда қолдинг,
мени ҳаёт ўлдириб қўйди?..

ҚУЛЛИК

Танганинг жиринглаши
бўйиннинг синишини эслатади.
Пулнинг шитирлаши...
Ҳеч нарсани эслатмайди
энди бу Шитирлаш.

* * *

Атрофни куршайди
айрилиқдан ранг олган кеча.
Ҳовли. Дорга ёйилган кўйлак
тинимсиз силкинар...
Уйғоқман –
киприкларим осилиб Гафлатнинг
баланд-баланд шохлари синар,
чўчиб тисарилар киприклар,
иккита дард бўлиб чарақлар кўзим –
шу асно бедор, ҳар тун
сени қўмсагайман, ёлғизим.
Соғинарман, бироқ...
Соғинчларим Бардошга банди.
Улар олиб кетолмас мени
сенинг ёнингда,
чунки умидларим сен каби йироқ,
гарчи севги кўзларимдан
юрагимга дордек боғланди.
(Бу дор узра кўнгувчи
висол қушларининг
имкон каби қисқа ва ёлғиз
оёғи синган.)
Ғамга ботиб жиққа ҳўл бўлган
кўнглим – дорга ёйилган кўйлак.
Шамол каби ўйинг уни тинимсиз силкир –
кўнглим силкинади бир сени ўйлаб,
этагидан аччиқ аламлар силкир.
Бироқ,
кўнглим бу шамол-ла учолмас бирга,
дорни тарк этгали мадор йўқ жиндай.
Чунки, умидларим сен каби йироқ.

Чунки, ҳовли узра ўзга қиз
қўнглимга меҳрлар қўяди тиркаб –
қўйлакка қистиргичлар қадайди тинмай...

* * *

Бир тонг отаётир, бўм-бўш осмон
кутиб олаётир куёшни.
Бир тонг отаётир, юрагим
ёниб бораётир куёшдай...
Келсангчи дўстим!

* * *

- Севманг! –дединг. Елнинг
қўйнига кирдинг.
Қўлингда силкинди
мовий рўмолинг...
Тасавури бўртди – шу рўмол
улкан бир осмонга айланди...

Сен энди шамолнинг
қўйнига кирдинг.
Қаттиқроқ юлқинди
қўлингда осмон...

Мен шу осмон
остида қолдим...

Қучоғингни очдинг бўронга.

Мен эса,

ўша мовий осмон остида

энг бахтсиз кимсага

айландим –

сен мени севмадинг...

* * *

Совуқ нигоҳингда қишладим...

Музлаб қолмаслиги учун умиддан

кўйлакчалар тикади севги –

тобора ўралиб борар

яланғоч юрак

* * *

Тиқилинч автобусда

ўриндикқа чўккан вужудда

кўнгил таскинга эҳтиёж сезади

ва шунда

ёнимда тик туриб кетаётган кексалар

ёш ва қирчиллама кўрина бошлар.

* * *

Бу қандай бахтсизлик –

Бир қатра бахт бир уммон қайғудан оғир.

Мен, ожиз яшираман қатра бахтимни.
Ўйлайман,
агар беҳад бахтсизлар
бу бахтни топиб олишса
нима бўлади???

Уммонни тошириб юбормайдими,
бир қатра бахтим...

* * *

Кўзларимга
урилди
бир Чивин,
-Ҳа, Чивин, -
дедим.
-Чиқиб кетмоқ бўлдингми,
мен ҳали
қараб тўймаган
Оламдан?

ЯЛДО ТУНИДА

Қаҳратон қаҳридан қароргоҳ курган
ялдо туни кечар,
дақиқалар қувар бир-бирин.
У, менми – бу тунда
узун сўқмоқ бўйлаб кезиниб юрган?
Изларимда изғир изғирин...
Чўғли сандалларга оёғин тикиб

кимлардир бу фурсат базм қиларлар –
муסיқа таралар,

о, сўлимас гул каби сўлим.

Менинг оҳимдан-да оҳанг яралар
ва узун сўқмоқлар бўйлаб таралар,
бу узун сўқмоқлар

сенинг остонангга етишгай,

бахорий гулим.

Кезиниб юраман – бу одат,
кезиниб юраман – шунчаки...

Сўкила бошлайди тун чоки.

О, худойим!

Менга берган сабринг бутун-да,
кара, нур каби узун бу тунда
узилиб кетмагай ёки синмагай
тарновда қотиб қолган музни болакай
тошдай кесак парчаси билан

уриб синдиргандай –

синдиrolмагай

қаҳри қаттиқ ҳажрлар тошлар-да отиб,
ҳижрон ҳам бажаргай амримни,
ёхуд куюш эритиб юборолмагай
тарновдаги муз каби менинг Сабримни.

Узун сўқмоқларда

нигоҳим никоҳлаб олгай ўзига

жимитдай умидни

ва исингай бағрига кириб.

О, бу узун сўқмоқларда

айрилиқда синалган бардошлар синар,

тоқатнинг тоқати тоқ бўлар...

Мен эса, кезарман жим, сокин,
фақат хаёлимга сен ҳоким.
Руҳимда бир умиддан бўлак
 туйғулар ўлар...

Ишонч-да ўлар,
келишингга гарчанд ишонч йўқ,
мен кутавераман кезиниб,
қисқа дақиқага айланиб қолар
нурдан ҳам узунроқ ялдо кечаси,
қоронғулик тун ичра толар –
сўкила бошлайди тун чоки,
уфқ оқара бошлар,
мен эса...

Кутамаң,
кезиниб юраман –
шунчаки...

* * *

Кўзларимдан потрар ёшлар –

фавворадай тўлиқдим.

Нега сени севиб-севиб

ғазабингга йўлиқдим.

Оҳ, дедим-о, оҳ, ҳушимни

оқкуш олиб кетди-ей,

юрагимга лим-лим қилиб

тушлар солиб кетди-ей.

Энди дунё, бахтли-бахтли

кўзларимга тўлажак,

энди кўзим, бахтли-бахтли

дунёларни кўражак.
Сен мен ҳақда, сен ҳақда мен
куйлаймизу куямиз,
ширин-ширин дардлар топиб
бирга-бирга суямиз.
Сен ҳушингдан айрилгайсан,
кетганимдай ҳушимдан,
сен ҳам мени севасан, воҳ,
фақат бари тушимда.
Бир сўз айтки, уйғон дема,
тўлғонайин малагим,
тушимда сен, ахир қандай
уйғонайин малагим.
Мен ҳушимга келолмасман,
тополмасман ўзимни,
сендан қандай кўз юмайин —
қандай очай кўзимни?..

БИЛМАДИМ

Бунча сени тусамаса юрак,
бунча соғинмаса ўйлар –
энди сени ҳар дам ўйлар
бўлсам,
Соғинч қон тусида кўринса керак!

Ёраб!
Мени лол қилдими бу қонтус сеҳр
{ бахт истадим бир бахтсиз қиздан }
ёки севги каби қўққисдан

довдиратиб қўйди бир меҳр?

Бунча сени тусайди юрак!?.

* * *

Севгилим!

Сен севгил мени!

Жоним бахш этурга шайландим.

Не бир онданки сени

севиб мажнунга айландим.

Севгилим!

Тангрим сенга жон ато

этса мен жоним бахш этай.

Бори дунёмдан жаннат-о

кашф этиб кел, мен сени кутай!

Севгилим!

Фариштам, гар излаб толмассан

бир бегидир маскан (беҳишт ҳам ўша),

бил, бу дунёда тополмассан

менинг юрагимдан-да пок гўша!

* * *

Сен келдинг...

Кўзим сувратингни ичар энтикиб...

Ногоҳ тикилади юракка бир тош-

кўзларингда ёш...
Сен майинсан,
аммо,
маъюссан...
Юрагимга ёмон ботмоқда
тошлар.
(Қандай қарамайин
сенинг юзингга?)

ЯНГИ ОЙ ЧИҚҚАН ТУНДА

Чикмади-ку, бу кеч ҳам
қоп-қора сочларини
қирқта қилиб ўрган қиз.
Осмон кенгайиб борар-
дунё тор...

Ўраяпман кечани
қирқ биринчи кокилдай,
шу қоп-қора кечани.
Осмон кенгайиб борар –
дунё тор...

Бардошим йиртилди-ку,
оқиб кетди фарёдим-
сиғмай кетди дунёга.
Осмон кенгайиб борар-
дунё тор...

Йиртилди қўк бағри ҳам.

Нигоҳимни, оҳимни
тортаётир шу йиртиқ-
мурғак ой,
Осмон кенгайиб борар-
дунё тор...

Оҳим улкан-
йиртиқ тор...
Дунё тор...
Осмон кенгайиб борар-
охир ёрилажак шу осмон.

СУҲБАТ

-Бобожон, ўйингиз чулғаган
нимадир, бу қандай энгил?

-Нафақат ўйимни, борлигим
ўради хотирот кенглиги.

Вужудим қуш каби энгил.

-Нимадан хурсандсиз, бобо,
ё Сиздан нималар энгилди?

-Ў, болам, мен энгдим йилларни,
хаёлим-от минган болакай
тасарруф этар бу кенгликни.

Руҳим қуш патидай энгилдир...

Вужудим қуш каби энгил.

* * *

Қоним жўш уради. Қоним
хасдай оқизади танимни.
Бовурига яширди кимни
қалқиб бораётган жоним?

Дарахт каби тек қотдинг нега,
кўрдингми чап кўксингнинг тошин?
Тағин чимрилмоқда қошинг,
ў, муттасил ақлимни еган

хусн... Сен-чун қовоқ уйгулик,
ўзим учун мислсиз, ғоят
ортиқ даражада жинойт
қилдимми ё тағин, суйгулим?

Дарё каби оқар қоним-да.
Гулим, гарчи хас каби танман,
мен ҳамиша сени севганман —
сени яширганман жонимда.

* * *

Қикир-қикир кулар болалар,
бу бир ўзга олам.
Ширин-ширин ўйнар болалар,
бу бир гўзал олам.
Қандай гўзал олам!
Содда ишончлардан яралган олам.
Болалар кириб борар ўз оламига,

олиб борар уларни
тол хивичдан ясалган отлар.

* * *

Келдинг,
шамол каби эсди диллар ҳам,
тилга чиқди кўнгил тилаги –
энди хонамдаги гуллар ҳам
сени севишимни билади.
Теграмга нур қуйилгандайин,
ғарқ бўламан куйга, баётга.
Ишқинг чашмасидан ичган сайин
ташналим ортар ҳаётга.

ЎСМА

Ердан потирлаб
 чиқиб
учар
 ҳар баҳор ўсма –
қизларнинг қошларига
кўнади қалдирғочлар.

ЭНДИ ЭСА...

1

Қишнинг илиқ ўртасида тасодифан гуллаган
бодом янглиғ юрагимнинг шарорига талпинган
гулим, бодраб очилгандинг кўз ўнгимда, кўксимда,
мен ҳам туйқус шамол каби кириб бордим қалбингга.

Қаҳратонда, бир лаҳзада баҳорларни яшадик,
шу бир лаҳза умримизга етадиган жавриди
саробларнинг. Зеро, лаҳза тезда ўтди, тугади
тасодифий илиқликнинг муваққат бир мавриди.

Энди эса... Хотиралар аро тентиб кезганда,
теграмиздан “Салом”дан ҳам қисқа совуқ “Хайр”лар
эсар экан, илинамиз бир милтироқ юпанчга:
тасодифан учрашганлар-тасодифий айрилар.

2

Нечук нажиб тун эди – сочларинг шалоласи
каби куюк ва қора – теграмга қуюлганди,
тутганмиди фалакни ишқимнинг оҳ-воласи,
юлдузлар ҳам яқиндай, чақиндай туюлганди.

Ёнимда эдинг, жоним, чеҳрангда балқирди ой,
ёритарди кўзимни сим-сим оққан шуъласи.
Нигоҳимни оқизиб борар эди бир чирой,
бир сочранг тун ва тошқин севгининг ашуласи...

Энди эса... Сенингсиз кезар эканман ҳар дам,
бул бўм-бўш кўчаларда нигоҳим сирғалади.
Ой фаромуш холимга мўралар узоқлардан,
йироқларда милтилар туннинг исирғалари..

* * *

Ишқ-ҳанжар, қалбингга санчилса,
бунда менинг бағрим қонайди.
Висол-ўт. Ҳижронда куйгунча,
кел гулим, шу ўтда ёнайлик.
(Ишқнинг дўзахига тушдик биз.)

Бир лаҳза дийдоринг – аланга,
кўради – вужудим ёқар кўз –
биқирлаб қайнар қалб товаси
ичида сеҳрли битта сўз.
(Қаноти қайрилган кушдик биз.)

Бу сўзни агар мен ўқисам,
жаннат сари тушар қилдек роҳ.
Гулим, сен ўқисанг қуш каби
учардик чиқариб қанот... Оҳ!
Куяман...

Кетдим, дединг. Кетдинг. Юракда
узилиб кетгандай бир нима.
Изингга тўкилди дилимдан
менинг бир сеҳрли сўзгинам:
-Суяман!

* * *

Сен қоласан...
Эгнингда пальто
жангда ўлаётган аскарнинг
жон жойига теккан ўқдан
тирқираган қондай қизил...
Сен қоласан...
 Ай, севги қизи.

Мен кетаман...
Жанг чоғи ўлган
ўша аскар онаси томон
юборилган хабардай қора
елкамда чопон...
Мен кетаман...
 Юрагим пора.

Мен кетаман...
Ким бу учун очарди аза,
фақат, узун кечалар кечган
хаёллар бари –
севгимизнинг онаси,
махзун бўлиб қолар ва қарир.
Иккимиз ишқ хаёлининг неваралари.

Сени қайта қийнамагай хотира ва ғам,
мен ҳам қайта эсламайман-чекмам азият.
Эсланмагай, эсламас ҳам, бизларга ҳеч ким
Ўлган севги учун изҳор этмас таъзия.

БИР КЕЧ

Ойдан ойдин бир шуъла ёғди
ва қирларга оқшом чўқмоққа
лаҳза етмай бир жилға бўлиб
оқиб тушди узун сўқмоққа.
Гуллар юзи ним ёришганда
сўқмоқчада қалққан шуъладан
бир қиз балқиб чиқди ҳилолдай,
сўқмоқ сўнгги, мўъжаз кулбадан –
тун дунёсин ғарқ қилди ёғду,
қизнинг кўзу қароқларидан
шуъла қайта бошлади ойга
ойдан ойдин ёноқларидан.

Ойдан ойдин бир шуъла ёғди...

* * *

Шоир бўға бошлар Қаламни ноҳақ...
Шоир пинҳон тутар юракда дардларини,
ҳисларин сир сақлар ғояти.
Унга ҳамроз бўлган Қалам барини
оҳ чекиб оламга ёяди.
Шоир бўға бошлар Қаламни...

* * *

Шамол каби тўлиб елари,
армонларим сочиб элари,
туйғуларим бахтга белари,

бордир унинг қайтиб келари,
бордир унинг қайтиб келари.

Беҳудага бунча ёнмайман,
бори умрим ундан тонмайман,
кутиб-кутиб сира қонмайман,
келгунича шунда жон, май, ман,
келгунича шунда жон, май, ман,

Ҳозирча ман шамолдай тўлам,
ҳарна бўлса мен ўзим бўлам,
жон, май турар собит, бокўлам,
бир ман ўзим соғиниб ўлам,
бир ман ўзим соғиниб ўлам.

БИР ОҲАНГДА

1

Тонг саҳарда юзинг ювган
кўзларимдай бедор сувга

юрагимни чайиб олдим,
жоним бир мунғайиб олдим.

Тўлқинлар лол, дали-ғули...
Қизғалдоғу олма гули.

2

Сўлиётган тунги гуллар чегарасида
Янги, сўлим тонглар бошлаб келар расида,

тўзғир умр – фаройиб тарз ва гўзал таркиб,
тўкилади туйқусдан бу гулнинг бир барги,

фақат кўнгил осмон қадар юксалар, ўсар-
тут шоҳига қушдай ҳуркак қўнар илк бўса.

3

Кўзларинг ёмғирдан ҳўлмишми?
Гулларинг очилиб сўлмишми?

Баногоҳ лол этиб ул ёрни
намойиш этгали баҳорни

жисмингни қорларга кўмасан –
бир оппоқ меҳрга чўмасан.

4

Саросару сарсону саргардонлик даштида
саросима хаёллар-еллар чувалашдилар.

Кийиб улкан чорикдай, тинмадим бир-бир босиб-
оёғимдан ечилди ситамларнинг саҳроси.

Дашту саҳроларни мен кездим пою пиёда,
ҳамроҳ тополмадим лек умидимдан зиёда.

5

Қоронғуда бир шам ёнар ўксиниб,
ханжар тиғи тилар туннинг қўксини.

“Улкан тунга бул жимитдай тиғ надир“ -
жонсарақдир қуён каби бир ҳадик,

жонсарақдир. Увиллайди, пишқирар
ташқарида туннинг қора қашқири.

6

Эй севиклим, севгилари оби ҳаётим,
жоним аро шан таралган қоним-баётим,

додларимга манзил бўлган, додимга етган,
баргларининг бандларига бандилар этган,

жазирама, қаҳҳор чўлда ётганда карахт
юрагимга қизил соя ташлаган дарахт.

7

Термуламан-нигоҳларим семирар.
Тоғдай улкан нигоҳларни емирар

ул парининг гўзал ҳусну жамоли
уфургувчи такаббур бир шамоли,

бу шамолга писандмасдир ҳеч бири,

йўловчилар ташлаб ўтган кўз қири.

8

Безовта кўзларингда нам, хавотирдалар недин?
Қўлларинг қўлларимда типирчилайдилар бетин.

Бул сўнгсиз сукутларинг қайси бир қайғудан нишон,
билмасман, не ҳадиклар бугун бунчалар паришон,

ўйларинг самосида қузғунлар каби айланди?
Кафтларинг кафтарлардай учиб кетмоққа шайланди.

* * *

Кел, интиқ интилар пойингга
гирдлари ҳажринг-ла питовли
ва сенинг ўйингдан ўзга ўй
сиғмаган тасаввур-тор ҳовли.

Келсангчи! Ором йўқ, азобим
қалбимни ёқмоққа шайланган
оловки, тафтида юрагим
қизиган тандирга айланган.

Айрилиқ-оқсоқ ва шум кампир,
туртиниб чиқади йўлакка.
Кунни ҳам битганга ўхшайди,
умидлар ёпилар юракка.

Йўқ, ҳали бу кампир ўлмайди,
хув, яна ғамларни уймоқда.
Ўт барзапт, жизиллар юрагим-
тандирда кулчалар куймоқда.

* * *

Йўлаклар-узундан узун илтижо:
“Бир малак бағримга солса эди из!”
Соғинч қитиклайди тор вужудини,
келмайсан, йўлаклар кутган қиз.

Соғинчдан сарғаяр оқиш тераклар,
орзудан жимирлар баргларнинг эти:
“Хуснда фарид қиз ёнимга келса,
биро-ор марта силаса эди...”

Тераклар туташар киприкларимга,
йўлак ёриб кирар қалбим қаърини...
бир жуфт интизор кўз бардошин йиғиб,
атрофга сочади қарашларини –
келмайсан...

* * *

Чилла чалар чанқовуз,
оппоқ ва совуқ куйдин
мен на бир телба бўлиб,
кўкалам исин туйдим.

Қахратон кўйнида ҳам
ҳасратларин қуволган,
дераза кўзларида
гуллар кўриб қувонган,
кўнглим, сенга бу гуллар
қиш сирин бериб кетди,
кафтингда сўлимади,
тафтингдан эриб кетди,
Дераза кўзларида
муз бўлиб қотди шаштим,
деразада очилган
бир гул каби адашдим...

Чилла чалар чанқовуз –
эсиб ўнгу сўлимдан
оппоқ ва совуқ бир куй
хабар берар ўлимдан.

* * *

Тоғларга қор тушди –
ирмоқча
танидан аримай яшил ҳиргойи –
сув бўйида бармоқча-бармоқча
музини бигиз қилди декабр ойи.

Қорларнинг йўлини беркитган
ирмоқ
гирдин кезиб чиқди музлар –

мўр-малах,
ў, мана кўприкча, тахтадан...
Ниҳоят, бир улкан бармоқ –
Қиш ўтди биз томон ўрмалаб.

ИЛК ТЎПЛАМДАН

Ишқсиз одамлардан олис бир ёқда
қуёш каби анвор, мусаффо, бегард,
қалбимнинг юрти бор ва уни сохта
ҳислардан қўриқлаб ётгучи бир Дард.

НАВРЎЗ

Наврўз шундай кун...
Кўтаради бош
тандирдан узилган нон каби қуёш-
тафтидан қизарар уфқнинг юзи.
Вужуди таратар оламга бардош.

Наврўз шундай кун...

Кўтаради бош

уйқудан одамлар.
Уйкудек тўкилар кўзлардан ғамлар.
Юзларида орзули қувонч:
-Умрингга ҳамроҳ бўлсайди бу дамлар.

Наврўз шундай кун...

Кўтаради бош

дилда ҳаяжон.

Ҳислар қийноғида жабрдийда жон
шеърдан излар дарддан қочмоққа имкон.

Наврўз шундай кун...

Кўтаради бош

кўм-кўк майсалар.

Шохларда гул эмас, баҳор гуллайди.

Қалбларда гўзаллик майсалар
қирлар алвон гиламин ёйсалар.

Наврўз шундай кун...

Кўтаради бош

янги кун,

бу кун

ҳар томонга сочиб хушбўй ун,

янги бир оламга доя бўлади.

Янги олам туғилар бугун-

Наврўз шундай кун!

* * *

Вужудим Саросима кўлига тушди,

бағримга урилди

қалқиб-қалқиб ўй:

-Юрак-

қафасда қаровсиз қолган қушдир.

Аза эса,

кўпга келган тўй...

Тилим туғди

Сўзлардан Савол:

“Мен бахтли одамманми?..”

Ув-в-в...

Улкан харсангларга айланди-ку,

Саволнинг ҳар бир ҳарфлари.

Саросима кўли ютоқди-

кўзларимдан тошиб чиқди Сув,

мен чўкиб кетаяпман

Бахтсизлик сари...

* * *

Йиғладинг...

Кўз ёшинг ювиб кетсайди

бу ёлғон дунёнинг ғуборларини.

Юракдан чиқолмай юпанч кексайди:

-Йиғлама, унутиб юбор барини...

Дилда васлинг доя бўлган Қувончлар
қариди,

Армонни қаритолмади.

Қурблари Оролни қуритган каслар

бир томчи ёшингни аритолмади.

Кечир ишончингнинг дарёларини-
паноҳ бўлолмаган ожиз кимсага.

То менинг юрагим кетмасин синиб,

севгимни бир шароб қуйилса агар.

Бир чаноқ пахтага тўкилди ёшинг,
(Ўйларим санчилиб, Чоралар оғрир.)
ажаб кўтаролмай ҳам бўлди бошим-
бир чаноқ оқ пахта Заминдан оғир.

* * *

-Гуноҳимни кечир...
Бўғзимгача
 ботаман
 ботқоққа.
Бўғзимгача келган Ботқоқ
илтижога имкон беради,
 зў-ў-ўрға:
-Сен мени гуноҳимга ботқизма,
кечир Гуноҳимни!..
Кечиб ўтайин бу
Ботқоқни!

* * *

Мотамсароми бу шам?
Йиғлаб ёноми бу шам?

Бағри оппоқ бўлса ҳам
дарди қароми бу шам?

Ёки қуёшдан тушган

парча дунёми бу шам?

Тўлғонгани нолами,
оҳми, зиёми, бу шам?

Ёниб яшамоқ шуми,
сўнгги фаноми,бу шам?

Нега ёнганни ютди
зулматнинг коми, бу шам?

Кўзни очиб кўргани
фақат қароми, бу шам?

Эрк истаб нидо қилган
юракми номи бу шам?

На бўлса далда бўлсин,
ҳар дунё шоми бу шам?

Айтсин-эй, Ҳақиқатнинг
борми давоми, бу шам?

Юракми номи бу шам?

ТУННИНГ РУҲИ

Чигирткалар чириллаши

Ҳақиқатни айта олмай
Сукунатнинг бошига тепар.

Қўзғалган асабдай итнинг хуриши
Гийбат каби олисларга етар.

Макруҳ хаёл сингари Тундлик
Теваракни кўмиб қўяди.

Бузуқ режа-

Соя панада

Ойнинг шуъласини бўяди.

Бир юлдуз учади

Тун қаътин тинтиб,

гўё ҳеч ким қабул қилмаган Қарор.

Янги Ой туғилар-

Бахт каби кемтик

ва тунлар Қайғудек

тўлишиб

борар...

* * *

Бир ширин

орзулар

дилга туташар,

туташар орзуга

армоннинг думи

ва юрак умрини забт эта бошлар

юракнинг

зарблари

забт этган

Умр...

* * *

Мен сенга

ҳеч қачон

айтмайман

севаман, дея...

Юрагимда тошаверар

севги денгизи.

Томчисин ҳам ифода этолмас

“Севаман”.

Бир майин гулларга тўлади денгиз

ва бир кун сочингнинг толаси

ёриб юборади

тилсиз вужудни-

дунёни тутуди нилуфар иси.

* * *

Кўзларимда

Висолдан умид тугсайди...

Аммо,

қачон кўзи ёриydi

бу

оғироёк

Соғинчнинг?

БЕВАФОЛИК ҲАҚИДА ШЕЪР

Онанинг кўнгли

боласида эди.

Отанинг кўнгли...

Бошқа кўнгил

излаб қолди-

кўймоқ учун ўзини.

МАҲЗУНЛИК

Осмон йирок, ер қаттик.

М а қ о л

Қандай оғир, уйқусиз, жунун,
кўкка боқиб чекаман афғон.
Яралабди афлокни бу тун-
юлдуз бўлиб сизиб чиқмиш қон.

Деразамни чертди шамол,
нима истар шу ярим тунда?
Йўқ, йўқ! Бедард изғима, йўқол!
Юрагим керакми?..

Ол унда...

Хаёлларим Заминдай оғир,
ўйламоққа йўқ менда мажол.
Хотиралар дард бўлиб оғрир,
дилим ёқар бир талай савол.

О, кўзларим ойнинг нурига
чирмашади беҳуда, бедил...
Бир ўт солиб қалбим кўрига
ғазабгинам, самога интил!

Юрагимни отдим фалакка
тонг яқини, бағрим-
 Ватаним,
кўкка эса чўғ бўлиб лаққа
Қуёш чиқди-
 Юрагим маним.

Титрар эди кўм-кўк дарахтлар,
кўк майсалар эгган эди бош.
Кўзларида нима ярақлар,
шабнамми у ва ёки кўзёш?

Кел иқболим, кўлгинангни бер,
этим ажраб кетди тирноқдан.
Кирай десам,
 бунча қаттиқ Ер?
Осмон эса... Жуда йирокда.

ВИСОЛ КЎПРИГИ

Кетмоқдаман умрим йўлидан,
ногоҳ хижрон жари чиқади.
Қандай ўтгум бу улкан жардан?
Юрагимни савол йиқади.

Ўтказолмас мени шамоллар,
ўтказолмас мени Қуёш ҳам.
Ўтказолмас оппоқ булутлар...
Бунда кўприк ҳеч бўлмас экан.

Лочинлар ҳам учиб етолмас,
овозим ҳам етиб бормайди.
Учиб етолмайди ҳатто Семурғ...
Не-не ўйлар кўксим ёрмайди.

Кўзёшларим олиб ўтолмас,
ўтказолмас қалбим ноласи.
Кўприк бўлса бўладир
фақат
ёр сочининг майин толаси.

* * *

Қишлоқ узра оқшом—тўшакда
ва қора кўзларда ётганда Уйку,
бир ғалаён ясаб сокин фалакда
хаёлимга кириб келасан туйкус...
Шунда уфқ бағрига оқлик инади,
юлдузлар ғарқ бўлар бир-бир ёшимга.
Тун сенинг сочингга яширинади,
тонг келиб қўнади менинг бошимга.

* * *

Торткилаб қийнайди баҳор шамоли
драхтларнинг мурғак япроқларини —
қийнаш-чун қалбимни излар хаёлинг
тўзғитиб туйғумнинг тупроқларини.

Ана, хаёлингга асирдир қалбим-
туйғулар устида барг ёзган дарахт.
Ана, юлқинмоқда ишқ—мурғак япроқ,
қочмоқда ийманиб тортинчоқ бир бахт.

Эсимда, севгининг пинҳон дамлари
юракка кўмардим байтларим ёзиб,
лек, сени ўйлардим тунлар журъатнинг
унмаган уруғин кўксимга босиб.

Энди бетин хаёл тортқилаб қийнар,
юлкинар қалбимнинг япроқчалари.
Очилмай бўғилган ғунчага атаб
туйғулар мотамнинг куйин чалади.

Телба дунём ичра кезаман сарсон,
энг ғамли кўзлардан томган ёшдайман.
Ишқ агар шу бўлса, ишқсиз ўтай, деб
дарахт япроқларин юла бошлайман.

ҚИШ КУНЛАРИДА

I

Рухим—кўтаринки. Оппоқ қор ёғар
заминнинг юзини ўпаётгандай.
Гўё гўдак ширин уйқуда ётар,
она унга кўрпа ёпаётгандай.

Ола-була осмон лабидан томган
оппоқ табассумга ўралар борлик.
Ерга ошиқ бўлиб, муз бўлиб ёнган
сумалак-тарновга берилган ёрлик.

Музларга ўраниб исинар сувлар,
паноҳи синса гар бахтга йўяди.
Аранг бош кўтариб томдан мўрилар
осмоннинг қошига ўсма қўяди.

II

Рухим—тушкун. Тинмай қор ёғар,
вужудимга ғашлик тўлади.
Йиртиқ-ямоқ осмон Заминни
тириклайин кўммоқ бўлади.

Музга тутқун бўлган ариқда
айбсиз—тиниқ сувлар сачрайди.
Мўрилардан чиққан тутунлар
кўк юзига қаро чаплайди.

Қиш ёнади, совуғи кезар,
оппоқ қордир унинг ўтини.
Деразамга Аёз гул чизар...
Келтиролмас баҳор хидини.

ФАҚАТКИ, ЙИҒЛАМА...

Йиғлайсан, жим қолиб бир дам болалар,

жимликдан ёрилиб кетгудай синф.
Сочларинг—жингала, узун толалар
юзларинг яширар ожиз силкиниб.

Оёқлар остида томчи-томчи ёш,
болалар эрмаклаб қиларлар нағма.
Секин шивирлайсан: “Шунча бердим дош,
энди қалбимдаги дардни тўкаман”.

Ҳаёт—тасаввурдан ортиқ беаёв,
гулим сен ҳаётдан эҳсонлар кутма.
Менинг юрагимга беради қийнов
сенинг гул қалбингга ботмаган тухмат.

Тўк, гулим қалбингда дардлар қолмасин!
О, сенинг дардларинг тонгдай беғубор.
Улар тонгдай хушбўй, тонг каби масъум,
бу тонгни кўксингдан тўк, гулим, бир бор!

Бу тонгга ғарқ бўлсин ғуборли дунё
ва сени тушунмас қизлар—шаддод таъб.
Фақатки йиғлама, мени бу дарё
оқизиб кетади йўкликка `қараб.

АРЧА

И.Я.га

Арча!

Сен—жасоратл альпинистсан!

Қояларга чиқиб кетдинг
белларингга боғлаб баҳорни,
чеҳрангда ҳақиқий мардликни кўрдим,
уялтириб қўйдинг совуқни, қорни.

Арча!

Бўронларни қиличдек кесган
нозик япроғингда бунчалар ҳусн.
Сарафроз тоғларнинг юрагимисан?
Ахир
фақат юрак ўзгартмас тусин.

Арча!

Сен—
баҳор ёкиб кетган оловсан!
Баҳорга кўзгусан! Унга ҳайкалсан!
Янги йил кечаси пинҳон қалбимнинг
чўққисин забт этган моҳи пайкарсан!

Арча!

Сен—жасоратли альпинистсан!

* * *

Донсиз кетаётган Чумоли
мақтанчоқ бўлади:
“Ер шарини юмалатиб кетаяпман”,—
деб ўйлайди у.

* * *

Сувнинг ариқда қадри йўқ,
пақирларга олинг уларни—
қаддини кўтариб яшасин.

СУМАЛАК

Ёғду сийнасидан нур эмган малак,
неларнинг дардида муз жонинг ҳалак?
Юбордими элчи қилиб ҳу фалак,
тарновда тош каби қотган Сумалак.

Нега бошинг эгик, қилдингми гуноҳ,
ё аёз дастидан чекдингми оҳ-воҳ,
излаб келибмидинг заминга паноҳ,
тарновда тош каби қотган Сумалак.

Кўкдан кўзин ташлаб қизиққан Қуёш,
бутун жисминг этди бир ҳовуч кўзёш,
дардинг айтолмадинг ерга эгиб бош,
тарновда тош каби қотган Сумалак.

Кўкни назарингга илмаганинг айт,
ердан ўзингга жой излаганинг айт,
муаллақ осилиб бўзлаганинг айт,
тарновда тош каби қотган Сумалак.

Юрагингда армон босиб кетган из—
дарахт каби отди қалбингга илдиз.

Йиғлаб ошиғига етолмаган қиз—
тарновда тош каби қотган Сумалак.

ОҚШОМ

Бир оғир чарчоққа беролмасдан дош
кўзлари юмилди фалакнинг—очик.
Қаро Тун—киприкка беркилди Қуёш—
ул мовий кўзларда кезган қорачик.

Бу оқшом аталмиш қора хилқатни
зеру забар айлаб шуъла сочилди.
Сокин ғалаёнда билмай сарҳадни
осмонда юлдузлар очилди.

* * *

Ҳаёт деганлари бир тешик челақ,
тешик челақдаги зилол сув—
Ёшлиқ.

Қуршаган бу лаблар—
сув учун тилақ,
бекорга тўкилмоқ эса авбошлиқ.
Тўкилган Ёшлиқни ичиб,
уриб барқ.

олиб тешик челақ—
Ҳаётдан билиг,
ўсдики бир дарахт,
наҳот бу дарахт,

наҳот қарилик...

ВАТАН ТУШУНЧАСИ

Тошлоқ ерни гулзор кўрар рух

ва тан туғ илар—

ўтқазади оддий бир кўчат.

Вужуд парвона. Қақраган юракда

Ватан туғилар—

тошлоқ Ерни гулзор кўрар рух.

* * *

Бахтсизликлар

ариган

қирда

нидо қилди

сўнгги

Бойчечак:

“Азоб чекмай

яшамоқ—

азоб!”

* * *

Ипсиз Игнага

учини тугиб,

осиб қўядилар Гуноҳни.
Минг тешикка кириб,
қолдириб чиқади
Гуноҳни игна—
йиртиқ тикилар.

* * *

Бу ўтажак ўтмишлар ўтмиш,
бахтнинг ранги чаплаган кунлар.
Аммо, мен кутмайман
ҳар томонга отиб Сабрни,
излайвераман тагидан
Олтин.

ОЙ

Қора чодрани

Осмоннинг бағрига михладилар.
Михлар орасида
сарсон кезади
чодир ичида қолиб кетган
бир парча Осмон.

* * *

Уфқнинг юзида доғи бор,
уфқдай

доғлидир юрагим.
Сен эса,
тонг каби беғубор,
тонг каби соддасан,
малагим.

* * *

Қиш.
Бўронлар тўзғитган ғариб уяда
кўзларида қотган осмоннинг
оқ шовқинларига кўмилиб
бир қуш ётар.

Бу қушнинг овози куй эди—
юракларга санчилгувчи куй.
Ўзи эса—
Ватан ҳақида
атиғи бир марта куйланган
Қўшиқ.

* * *

Қоқигул барглари
кочиб кетмоқ бўлар
бири-биридан—
йиртилиб кетади
вужуди.
Кўкларни кутади

илдизнинг момиқ оҳи.

БАҲОР

Ҳаво шундай тиниқ—
юмилиб кетади кўзларим—
рангсиз рангларини яширар.

Ҳаво шундай тиниқ—
осмонда учади бир кушча,
елкамда кўнади овози.

Ҳаво шундай тиниқ—
кўринар қирларда
эсаётган шамолнинг бағри.

* * *

Мен узундан-узун мактублар
ёзаман

мадҳингга.

Ўқийсан—
уларнинг сўзлари нарвон бўлар,
сен чиқиб кетасан

Арши аълога.

Сўнгра назарингга илмайсан
ҳаттоки
мени.

* * *

Ишқсиз одамлардан олис бир ёқда
куёш каби анвор, мусаффо, бегард
қалбимнинг юрти бор
ва уни сохта
ҳислардан қўриқлаб ётгувчи бир дард.
Бунда гуллар бордир
 кўнгилдай нозик
хаёл каби узун сўқмоқларида
бир қиз югуради
 кучоғин ёзиб,
кучмоққа...
Хаёлим турар нарида.

* * *

Ёмғир ёғар...
Қулоқларга
 қочиб
 киради
шитирлаб
ёмғирда
 ивиб кетган
 бир
 Товуш.

ЙЎЛДА

Гуллар гуллар.

Йўллар йўл олар

узоқ манзилларга бахтини излаб.

Шамол гул атри-ла силайди йўлларнинг изини.

Кўзлар кўзлар

узоқларни,

эргашаман—кўзларимга ишонаман.

Оёғим топтайди Заминнинг юзини.

Излар излар

юмшоқ жой тош кўчада—

чуқур ботмоқ учун ўз ҳаётига.

(Кўпроқ яшамоқ бўлади Ҳаётда.)

Сўзлар сўзлар

оғзимда

“Эҳ-хе, хали манзил узоқ...”

эшитиб мадорим тугайди оёқда.

Ўйлар ўйлар

миямда.

Шу йўллар ҳақида

гўзал шеър битмоққа чоғланар.

Кўллар кўллар

ўйларимни,

қичишмаса ҳамки бошимни қашиб,

ёзишга чоғланар.

Қадамлар қадамлар

эриниб,

бир зум тин олмоққа қўймайман.

“Ҳа” дерга ҳолим йўқ бўлса-да,

бузмасман аҳдим.

Йўллар йўллар

мени
узоқларга. Чунки
мени узоқларда
кутмоқда буюк Бахтим.

ТАСВИР

Ўрмалаб бормоқда
Меҳнат
ва
Сабот.
Икковини
 боғлаб
 турган
хи-ипчагина
бел—
Чумоли.

ИХТИРО

Мен “йўқ” дан “қўй” қилдим,
“йўқ” сўзини тесқари ўқиб.
“Овсар”—“расво” бўлди.
“Нодон” эса...
Барибир “нодон” лигича қолди.

* * *

Замин — Сукунат.
Оёқлар,
туёқлар.
ғилдираклар...
Топтайдилар уни.
Бу хўрликка қандай чидасин?
Одам бўлиб,
авто бўлиб,
жонвор бўлиб...
Овоз чиқаради—
оҳ чекади у.
Бунча шовқин солади бу Сукунат?

ТЕРАКЗОРДА

Рад этилган ошиқ хаёлларида
кезган умид каби оғир, дилозор,
дунёнинг ўткинчи шамолларида
сирли шовуллайди яшил теракзор.

Қайга чўзилди бу Заминнинг кўли?
Ҳавода баргларнинг оҳи, ўтинчи...
Наҳот, оқ баданлар болтанинг йўли,
изиди севгисиз, ғариб ўтинчи?

Шамол, қутулмоқнинг борми чораси,
терақлар интилар не манзил сари?
Нечун чайқалмоқда, келмаоқда саси,
қалбим—хотирамнинг теракзорлари.

Нечун арз этмоққа сиғмасин ҳадди?
Қалбим қўзғолса бас! Тераклар ботир...
Хаёлга армонлар айтиб беради
ҳали ўн саккизга кирмаган Хотир.

“Телба йигит, унут,—дея.—Барини...”
бағрига муҳаббат, меҳр мутлақ ёт,
хотирамнинг яшил теракларини
бир-бир кеса бошлар ўтинчи Ҳаёт.

Олислардан хабар олиб кел, Хаёл,
ёруғ дунёлардан эт мени огоҳ!
Шовуллаган қалби бўш, тиллари лол,
мен—фақат кундадан иборат бир боғ.

Хаёл сен бир имкон шартларин бер,
менинг юрагимда йўқ зарра қадар.
Юрагимда Замин, юрагимда Ер
учиб кетгим келур осмонга қадар!

ОНАМНИНГ АЛЛАСИ

Алла бўлди тилагим,
алла болам, алла-ё.
Уйғоқ бўлсин юрагинг,
ухла болам, алла-ё.
Суянчиғим, тоғим-эй,
суюнчим, ардоғим-эй,
уйғоқ қалбни соғин-эй,
алла болам, алла-ё.

Айланайин адига,
сувлар келтир кадига,
меҳр солган қаътига,
алла болам, алла-ё.
Кади боғич узилсин,
куёв бўлиб сузилсин.
Юртинг ҳолини билгин,
алла болам, алла-ё.
Икромжоним қайдамиш,
онаси дард ўйдамиш,
ўйинбола сойдамиш,
алла болам, алла-ё.
Икромжоним, бир киши,
халқим деса бу киши—
халқнинг олди шул киши,
алла болам, алла-ё.
Сен йиғласанг қайтади,
онанг алла айтади.
Унга ором қайтади,
алла болам, алла-ё.

Алла бўлди тилагим,
алла болам, алла-ё.
Уйғоқ бўлсин юрагинг,
ухла болам, алла-ё.

* * *

“Ёр-ёр”лар ёй,
ўқ бўлди

юраккинам,
отилди...

“Ёр-ёр” лар сен қизгинани
боглаб қўяр ип қилиб,
бир камондек куёвга.
“Ёр-ёр” лар ёй,
ўқ бўлди
юраккинам,
отилди...

Олисларга учади,
олисларга тушади
ва санчилар Айрилиқнинг
Армон деган кўксига—
юраккинам ўқ бўлиб.

Армон кулар, кўксида
ўқнинг жони оғрийди.
“Ёр-ёр” лар ёй...

* * *

Ошкора севгига айтгали видо
мен мактуб ёзаман сенга сўнги бор.
Юрагим тубида бўзлайди нидо:
“Шундай муҳаббатга бердинг-а озор!”

Туйғулар девори билан ўралган
қалбимда қайнарди ишқ деган булок.

Қайнарди осуда, ошуфта, дилғам,
жимгина исмингни такрорлаб. Бирок ,

бир фурсат ҳисларин ёрди ҳаяжон,
биргина мактубда: “Мен сени севдим...”
Бу фурсат ғафлатда қолмишди ҳижрон,
сен томон отилди бир “томчи” севгим.

О, олис осмонда порлаган юлдуз,
менга етиб келмас сенинг нурларинг.
Сени илғамайди энди басир кўз,
ширин орзуларим, армонсан баринг.

Юрагимда бахтнинг саслари тинди,
сен эса, йиртавер мақхур хатимни.
Қалбимнинг қатига кўмаман энди,
сендан-да яшириб муҳаббатимни.

* * *

Мен тилсиз кимсаман, жоно,
ишқингда тилим лолдир.
Мен дилсиз кимсаман, жоно,
ишқинг дилимни олди.

Ишқимнинг отмаган тонгин
кутиб, чорасиз куйиб,
куйида юракнинг торлари
ғамнинг шодлигин чолди.

Чизмоқ бўлдилар суратинг
ташна мужгонлар бирлашиб,
келмади васлинг хаёлга,
кўзларимда доғ қолди.

Бир армон осилди синди
бахтимнинг навраста шохи.
Илдиз ҳам идбор тупроқда
кўкариб турмоқдан толди.

Мен сени шунчалар севдим,
бехабарсан. Айтай десам,
мен тилсиз кимсаман, жоно,
ишқингда тилим лолдир.

КЎЧА ҲАҚИДА ШЕЪР

Осмонга интиларкан
йиқилиб кетди

Кўча.

Йиқилганни тегиб
ўта бошлади

Одамлар...

ЁМҒИР

Танасига сиғмай кетди Дард.
Осмон бўм-бўш...
Гуллар нигоҳидан тешилди бағри.

ЁМЃИРДАН СЎНГ

Гуллар силкинади,
бевафо гуллар.
Юзида
 ёмғирга
 осилиб
 тушган
осмон парчалари
жовдираб боқар...

УНУТИШ

Қайтмайман...
Изимдан
унган
майсалар
додига
чидашга
етмайди
қурбим.

БАҲОРНИНГ ОХИРЛАРИ

Тоғлар билан ўралган гирди
Осмон олисларга отланди.
Бутун коинотни этган банди

дона холи—

Қуёшни қизғониб яширди.

Кўзларида йиғи ва зарда
олачалпоқ булут-ла танини ёпти,
олисларга энтикиб чопти,
этаги илашиб қолди тоғларда.

* * *

Югуриб кўрдим,

тек турдим,

ётдим...

Авайладим.

Лек,

барибир тўкилмоқда

вужудимга

тўлатилган

Ҳаёт.

“БАҲОРНИ ИЗЛАЙМАН” КИТОБИДАН

Ай, дил ўйноқ ва дайди

кўзлар йўлга тушганда:

-Кўз қир сол-чи қирларда

ишқ борми?-деб сўрайди.

БАҲОР

Қабристон ёнида

ўсган Ток

Дўмпайган қабрларни

кўриб ўйлади:

-Бу тоқларни қачон очаркин?

МАРДЛИК

Қоронғу хужрага

тирқишдан қирган

ингичка нур

Қоронғулик ичида

яшамокқа

маҳкумдир.

У забт эта бошлайди

Қоронғуликни,

курашади

яшайди,

енгилмас...

Токи

тирқиш беркулгунча

ёки

хужра ичидаги Қоронғулик

бир ҳамла

билан ямлаб

ютгунча

ташқаридаги улкан Ёруғликни...

* * *

Мен қорман-

тоғларнинг пойига ёққан қор...

Биламан

Қуёшнинг нурлари қитиқласа танингни,
роҳат қилиб эримоқ-

бахт...

Вужудимга оёқ қўйинг, тоғлар,
сизни

бахтга

бошлаб

бораман.

* * *

Таранг тортилган тикиш

йиртилиб кетди

“пир-рр” этиб,

“пир-рр” этиб,

кўкка учди бир қуш.

Овозлар ўхшаш эди,

гўё,

тикиш учди.

Қуш эса,

йиртилди,

ё йиртди ҳавонинг бағрини...

* * *

Осмон қулаб тушди бошимга-
кулаётган эди умидим,
кулаётган эди иложсизлик...
Менинг-да мувозанатим йўқолди.
Йиқилмоқ имкон эди менга-
йиқила туриб, етдим
кулаётган умидга-
осмон қулаб тушди бошимдан...

* * *

Ўзин бахтли сезарди
тап-тақир сахро.
У кўрмаган эди,
билмасди
олисдаги ойдин булоқни.
Ўзин бахтли сезарди
ойдин бир булоқ.
У ҳам билмас эди,
узоқларда
тап-тақир саҳронинг
мавжудлигини.

* * *

Кўзларинг...
Ёшлар тўкади-
сени тўкади

бу ёшлар.

ТУРНАЛАР

Осмонни тўлдириб

учиб ўтди турналар.

Шамолда сузган оқ булутлардек,
мавжланган дарёнинг тўлқинларидек
кўкни тутди турналар.

Болалар қийқарар:

-Арқон бўл...

-Гидам бўл...

Қийқирикнинг ҳеч йўқ адоғи.

Турналар ҳам эшитди чоғи-
(кўзларида хижроннинг доғи)

гидам бўлиб осмонни ўраб,
арқон бўлиб боғлади ипга.

Йўлбошчиси уни орқалаб
олиб кетмоқ бўлди жанубга.

* * *

Осмон

бўлсанг

кўм-кўк...

Бағри

доғ

булутларни

бахтдек

суёлсанг...
Булут бўлсанг-
бахтнинг шаклига кирсанг!

* * *

Оғзингда чинқириб ўлган Ҳақорат
ҳаёт бошлайди ўзга юракда-
яна қайтмоқ учун ўзингга.

* * *

Қарғиш эшитилади:
—Э, туркингга шамол...
Шамол безовта.
Юраги увушади унинг
бу Туркни учирмоқдан.
Қочиб кетади Шамол—
дунёга кўрсаткиси келмайди
бу Туркни.

БЎРОНДА

Бўрон эсар...
тоғлар бепарво,
Йиғлайди бағрига санчилган дарахт.
Бўрон эсар...
Дарахт барглари юлқинади—

олислаб кетади шохдан бир кушча.
Бўрон эсар...
Юлқинади барг каби юрак
тоғ каби бепарво вужудда...
Олисларга кетар хаёлим.

ЎСИШ

Ёш вақтида гўзал эди бир кушча
шохларидан учганди кўкка—
кўкларга интилади дарахт,
боради кушчанинг изидан.

* * *

“Олманинг шохлари гулга чўмибди”,
ўйлаб, ўрлаб кетди осмонга терак—
кўклардан излади шохларига гул.

* * *

Думалаб кетди
шоҳидан шафтоли,
тилкаланди
юмшоқ бадани.
Бағрида жон сақлади
табиат ато этган
ғадир-будир

Халоскори.

* * *

Бу эртакмидики,
яккаш ўлдиролсанг
 қирқ қароқчини.
Боз устига
мурод-мақсадингга ҳам етолмайсан
 машаққатдан сўнг...
Эҳ, бу Ҳаёт.

* * *

Куламан—
қийналиб
 кетади
 Ғамларим
бу
тор қафасда...

* * *

Қароғингнинг қадаҳига қуюлади Тонг.
Жовлик¹ нур тушган борлиқ, хатто
Қуёшни ичишинг мумкин
бу пайт—

¹ Жовлик —ёппасига, бутун.

Фақат бу шаробни
тўкиб қўймасанг
кўзларингни
юмиб...

* * *

Ариқдаги сувнинг
Кўлмакка ҳасади келди:
—Мен югуриб етолмаяпман-ку,
бу бўлса...
Кўлмак “қилт” этмади—
бемалол кучоқлаб ётаберди
Осмонни Кўлмак.

КЎНГЛИМ

...менинг ўлик кўнглим тирилди.
Яна ўлим учунми?..
(Чўлпон, ”Кеча ва кундуз” дан)

Сен нега юз очдинг-эй,
кўнглим, сенга не бўлди?
Холбуки, ҳали баҳор пойингга етгани йўқ,
холбуки, қахратоннинг қаҳри ҳам кетгани йўқ,
сен нега юз очдинг-эй,
кўнглим, сенга не бўлди?

Бўй қиз каби қувончлар юрагимдан қочгайлар,

хувиллаган юракка ғамлар захрин сочгайлар,
япроқлар ҳам, гуллар ҳам кўкламга юз очгайлар,
сен нега юз очдинг-эй,
кўнглим, сенга не бўлди?

Бутоқлар бичган кўйлак танинга тор келдиму?
Ё ҳисларнинг шамоли “уйғон” деб зор елдиму?
Ғафлат босиб ётмаклик кўксинга ор кедиму?
Сен нега юз очдинг-эй,
кўнглим, сенга не бўлди?

“Бардошим—бағримдаги бир сиким дон, унмайди,
куллик истамаган дил сабрга ҳам кўнмайди”.
Кўнглим, сенинг раъйингни аёзлар тушунмайди,
сен нега юз очдинг-эй,
кўнглим, сенга не бўлди?

Бандингдан узмак бўлиб, хув аёз елажакдир.
Ёраб, сўнги дамда ҳам умидларинг ажабдир:
“Мен қайта юз очганда баҳор ҳам келажакдир!”
Нега юз очгандинг-эй
кўнглим, сенга не бўлди?

* * *

—Нега йиғлаяпман?
—Йиғлаганим йўқ...
Мен—бир қоп ҳасратман,
тўкилаётирман
йиртиқдан.

* * *

Юраги қисилиб кетди унинг,
—Дардингни бўшатиб тур,
енгиллашасан, дедилар.
У ишонди,
юрагини очди—
Дунёнинг ғами
ҳовлиқиб кириб келди
ланг очик
юралка.

* * *

Қишлоқ қирларини қоплади туман,
олис кенгликлари хирадир тушча.
Сехрлаб қўйгандек худди ёсуман,
туманда тентираб учур бир кушча.
Бошимни чулғайди тумандек хаёл,
бир фикр учади куш каби беҳол.

* * *

Дала ўртасида бир Ит хомуш ётар...
Хотин “ит” деб қарғади
ташлаб кетган эрини.
Бўсаға ёрилмади—

кириб кетса ит.
Лекин ерга оғир ботди,
чунки оғир эди
туҳматнинг салмоғи.
Оғир ботаётган эди бу қарғиш,
худди
“Сен бевафосан”,
деган
дунёдаги энг ёмон сўз каби,
Итга.
Дала ўртасида ётган хомуш Ит
қўзғалди
ва изига қайтди,
боши эгик эди унинг...

* * *

Қўйлар
қирга югурарлар
ҳар субҳ.
Изига қайтарлар
ҳар кеч...
Ҳаёт шу, деб тушунар улар
ва тинимсиз ўйларлар
ўз ажали билан ўлмоқни.

* * *

Елкамга бахт қуши қўнмоқчи эди,

бирок,
кулаб тушди
кифтимдаги қоядай армонга урилиб.
Энди мен қушчани кафтимга олиб
умр бўйи қайғуриб ўтаман:
—Хаҳ, сўқир қушчам-а,
хаҳ, бахтсиз қушча...

* * *

Қонингни
сўраётган
пашшани
ўлдирдинг—
 кимнинг
 қонини
тўқдинг?

* * *

Ногоҳ севиб қолдим...
...огоҳ бўлдим ишқдан...
... гоҳ тиндим, гоҳ чоптим...
... оҳ урдим—
мен бутунлай ўзга
оламга кетиб қолдим.
Ногоҳ содир бўлди ҳаммаси.

ЮЗГА ЧИҚҚАН ЯРА

Юзимни юлиб ол,
оғрикқа чидасанг.
Болта билан чоп,
агар қурбинг етса.
Тошларга ур,
илтимос...
Лекин
малҳам қўйиб,
силама мени—
мени қийнама!

* * *

Нега
жимиб қолдинг,
Шамол—
Бўронга
айланиб
кетмадинг,
нега—
Дарахтларнинг
хазин
қўшиғин
тинглаб?

* * *

Асир исматидан оқарган қафас—
шам ичида беҳуш ётаркан Зиё,
бир қатра олов-ла уйғотиб. Абас
сўроқ қилар уни қоп-қора Дунё.

Зиё уйғонади ва бошлар қўшиқ,
у эшитмас Туннинг саволларини.
Қўшиғига тонгнинг ранглари қўшиқ,
бузилар зулматли кечанинг сини.

Бу қўшиқни фақат кўзлар тинглайди—
кўринар қўшиқнинг оловли тани.
Бу қўшиқ кечанинг бағрин тиғлайди,
Қуёшдир—қўшиқнинг асл ватани.

Бу қўшиқ эритар оппоқ қафасни,
узлатга чекинар қоп-қора Дунё
ва шунда сезаман субҳий нафасни
тонгга қўшилади асира Зиё.

Бағри ёниб кўкка ўрлайди Қуёш—
Зиё шам ичинда кўйлаган қўшиқ.

* * *

Кутдиради, эсдан оғдирар,
чикмас Қуёш — ёноклари ол.
Юрагимга савол ёғдирар,
юрагимнинг осмони Хаёл.
Олисларда илғайман надир,

кўзларимдан тошиб чиқар нам...
Кўзларимга олам сиғадир,
сиғмас фақат кўз ёшу алам.

* * *

Баҳор. Терак баргларин
ҳаловатсиз ҳаёли
туйғуларни тўлғотган
шитирлаган нолиши
теваракка таралар,
тағин тўзғир ҳаёли—
азоблар бу тун беор
еллар билан қолиши.

Баҳор. Терак баргларин
салтанати тилтилган,
тағин осмон пойида
туйғулари янчилар—
ёш ва кўркам теракнинг
вужудига интилган
ёмғир ҳирси баргларга
ханжар каби санчилар.

Баҳор. Терак баргларин
шитирлаган нолиши...

* * *

Еллар—ғамнинг чопарлари
 чора излаб чопарлар,
шивир-шивир зорларига
 кўмилганда дарахтлар
яна келдинг, кўзларингда
 севинч нури ярақлаб...
Кўзларимиз, кўлларимиз
 бир-бирларин топарлар.
Айтмоғим шарт бугун сенга
 дилимдаги сўзимни,
(Қари дунё ўзини шод
кўрсатмоққа уринар.)
ҳамон интиқ кўзларинга
 бир севинчли нур инар
экан, сендан олиб қочдим
 телбакезик кўзимни.
“Етар, қайта учрашмайлик!”
 О, Андиша—шаршара,
шовуллаши сўзларимни
 ўз бағрига кўмганда
зоҳир бўлган бир сукунат
 ўртамизга чўмганда,
дунё улкан қайғусини
 юрагимга яширар...

* * *

Яхшилик яхлатар юракни,
эзгулик—юракни эзгулик...
Қаршингда юз очар оламлар—

яхлаган юраклар безгулик.

Кўзларинг — иккита қадаҳга
лим тўлган шаробранг қайғуни
ютоқиб сипқорар маст Ҳаёт,
сўнг топтар ишқ деган туйғуни.

Қаршингда юз очган одамлар
намойиш этмоққа талпинган
яхшилиқ яхлатар юракни,
озорлар беради қалбингда.

Ў, улар на сени тушунар,
на дилингдагини сезади,
манфаатмудигор қилинган
эзгулик юракни эзади.

Би-ир одам келсаю қошингда,
артсайди кўзингдан ёшингни,
то уни сипқориб маст Ҳаёт
эгмаган бўларди бошингни...

Бир одам бўлсайди тушунган...

СЕВГИ

“Се-ва-ман!”

Пойингда шу сўздай узала тушдим,
ҳис-ҳаяжонимни англадинг, жоним—
сев, деган ундовдай тик эди қаддинг

дастлаб...

“Се-ва-ман?”

Кўргин совуб борар томирда қоним.

Йўқ, кўрма, барибир

қўлимни ушлашга сиғмайди ҳаддинг!

Бош эгинг қошимда — узала тушган

сўз сўнгида эгилгай сўроқдай.

— Туринг-е, одамлар қараяпти,—

дединг истеҳзога юзингни мослаб.

Мен эса, узала ётавердим, жим-м.

Турмадим...

“Се-ва-ман...”

— Кўйсангиз-чи, кетдим! — Бурилдинг,

уч нукта — атиги, уч қадам кўйдингу ортга,

қаршингда жаранглади қўнғироқдай

бир йўловчи каснинг саволи:

“Изингда йиқилиб ётган ким?”

Менинг кўзларимдан ёш чикди потраб:

“Нима ишинг бо-ор?!”

Бўғзимга тиқилди тошдай нафасим,

ортингда термулиб қолавердим зор—

югуриб кетдинг:

“Одамни шармисор этдингиз”—

ух...

Бунча тор севгининг қафаси...

* * *

Хайрлашмоқ керак... Йиғладинг,
таманноинг тайри кўкка учди ”гурр“,
қароғингда қотди икки дона дур—
артиб ташламоққа сиғмаган ҳадинг,
ҳиссиз ёшларингда кўриндим—
қалбингдан чиқмоққа уриндим...

Киприкларинг тутиб қолган дур
менман—ҳазинаман, сен учун ганжман,
биноқ, совоқ тошман, тушунгин,
санчма—
либосини менга ўғирлатган сўнг,
буткул оддий қизга айланган, эй ҳур—
хор қилма кипригингнинг найзаларини.
Кўзларинг ичига томмасин ёшлар,
чунки, топтамоғи мумкин бу тошлар
юрагингнинг майсаларини...

Кўзларингни ёшла,
ўкириб йиғла—
сен мени қалбингдан чиқариб ташла.

* * *

Кетасан, ўйларим тўзғитиб,
бесар—
абир ҳидларини сочганча йўлга—
шамоллар бағримга қайтармоқ бўлган
сочларинг
шамолга қўшилиб эсар.

Қайрилиб қармоқ сен учун ётдир.
Ортингдан қуш каби учмоқ бўлиб
“жиз”

этган шўр юрагим
муаллақ—ожиз,
кўзим қирғоғида варракдай қотди.

Вужудим кўз бўлиб боқар ҳаётга—
Кўзларим —икки барг —
бағрини кесган
(кетар маҳалингда ортингдан эсган)
шамоллар ўлимни солади ёдга...

* * *

Кўклам оёқлади,
дарахтлар кунлари, тунлари
тин олмай
бодраб турган гулларин
тўкдилар.
Хаёлимда: “Жоним, сен қаёқларда
юрибсан?”—деган сўзинг,
кўзларимда икки кўзинг—
шу ердан юракка ўтилар...
Ўтдим
юрагингга, кўрдимки ўтиб—
бўм-бўш...
Наҳот, кўзларингда ёнган хирс ўти
ишқнинг маёқлари

каби ҳисларимни алдади...

Ай!

Дарахтлар гулларин тўқар паллада
кўклам оёқлади.

Келдим. Барибир келдим “қаёқлардан”,
гарчи саҳрода бир кўринган сароб

ва ё

ҳаёт уммонида кўпирган хубоб
янглиғ ўткинчидир ҳар қанақа бахт...

Кўклам оёқлади.

Кўнглим ўқинар

дарахтдек чайқалиб—

“севаман” деб бодраб очилган ҳислар
тўкилар—

гулларини тўқар яна бир дарахт.

* * *

Бир тўй бўлди.

Намозшомда мўъжаз қишлоқ
тўлиб кетди наволарга.

Бир ўй бўлди

юрагимда ва уришқоқ

аразларни ҳаволарга

сочиб, кирдим

тўйхонага, ловуллаган,

соғинч тўлган юрагимни

очиб кирдим.

Ҳайрон боқса овул манга,

билмай қайга юраримни.
би-ир қайрилдим
келинчакка — қайтиб олдим
ўғирлаган ул тинчимни.
Мен айрилдим —
унсизгина тўкиб солдим
юракдаги соғинчимни...
Тинглар келин,
шу тун энди овунчимга
қоришади нолишлари —
йиғлар келин —
эри сезмас, соғинчимга
ғарқ бўлади болишлари...

* * *

Сенинг оппок,
қор каби оқ юзларингда
қаҳринг бўронлари
тинмай эсиб турар.

Муздай шаффоф
тишларинг орасидан
учиб чиқаётган
қарғишлар-қарғалар
менинг бошимда айлана бошлайди...

Мен,
ҳатто шу қарғаларни—
бошимни чўқилашга шай

қаргаларни ҳам
суйгум келади.

* * *

Истиҳола—ёзик дастурхон,
дастурхонда кўнглим
нон каби синиқ...
Сенсиз ичаяпман
 аччиқ бир шароб —
Айрилиқ
 ва Сабрдан
 бўшайди
 коса...
Мен йиғиштириб оламан
 бу дастурхонни —
йиғиштириб истиҳолани
сен томон жўнайман, ниҳоят.

* * *

Оҳини ичига ютади хона,
эшитилар фақат биргина саси —
деворга урилар “тўқ-тўқ” пешона,
бу хона қафасдир — кўкрак қафаси.

Савр булбуллари ишқий баётни
сарв шохларида куйлаб юраркан,
хануз юпанч йўқдир менга — ҳаётнинг

шоҳидан йиқилиб тушган юракка...

Девона руҳимни алдаб, аллалаб
овутмоқ бўлади таскинлар — бешик.
Яна қанча кутмоқ керак... Валлала-а...
Ва ногоҳ кўз каби очилар эшик.

Секин кириб келар юпанчининг гули,
хона иккимизни бағрига қамар —
ҳаётнинг мен учун тўкган қайғули
бир томчи кўзёши бағримга томар...

Оҳини ичига ютади хона...

* * *

Тонг гуллари
саҳар сизнинг
ёнингизга
келар қизнинг
англамасиз
дардларини,
юволмасиз
гардларини
юрагининг,
йиғлабди—сиз
тонг гуллари-яй,
беҳиссиз—
бир нам йўғ-у
кўзингизда,

шабнамлар бор
юзингизда...
Тонг гуллари...

* * *

Ў, бунча ҳансираб кулдим,
аламлардан ўзиб кетдим.
Саҳарларда ғунча дилим
япроғлади — тўзиб кетдим.

Вужудимга ёзиб кетдим —
Бахт қаерда, Баҳор надир.
Лекин, кўнглим хумор этди
армонларни сўроғлади.

Шамолларнинг фараҳлари
куйлаб базм қилғонини
тинглаб тунлар алаҳладим
хазонликнинг фиғонини...

Тийрамоҳга жўмард, тиник
кулгуларин қўйиб асраб,
юрагимда энди синик
жилмаяди яшил Ҳасрат.

* * *

Саҳар. Куннинг чувоғида

илиқ нурлар билан бирга
майсаларни уйғотгали
бир қизалоқ келар қирга.

Кўкаламда кўринмаган
кўркларни кашф этиб сахти,
ўйнар қизча яшнаб кетар
майсалар ҳам, пешин вақти.

Чечакларнинг кўзларида
порлаганда шом ёғдуси,
елдай елар қизалоқнинг
кўйлақларин мовий туси...

Ўйнар қизча, айланади
(гирди зангор дойира)
бахор унга ҳадя этган
ям-яшил шар пойида.

.ГА ДЕГАНИМ

Дунё одил эмас—
 (шаванда тусда
эсада каслари)
 эси пастрлари
ўзларини одил ва доно чоғлаб
юрагингга зарба бермоққа уста,
гарчи, кўринса-да мулойим, содда,
уларнинг макрли жилмайишига
қарши жинойтлар мажмуасида

на бирор банд бордир,
на бирор модда —
дунё одил эмас...

АРМОН

Қирда қалқиб сайр этганда,
ёмғир олдидан
майсалар май ичган каби майнинг шамоли
бирла масту мустағриқ-у, нашъу намоли —
“келинг” деган чорловингиз эсга солда-да,
юрагимга сим-сим соғинч ёға бошлади —
кўнглим тўлди, кўзларимдан тошди жолалар,
ҳисларимни шамол каби истиҳолалар
чайқалтирди,
узоқларга элтиб ташлади...

Узоқларда қолиб кетдим девонакелбат —
узоқларда оқаётган уволмидилар
кўзёшларим
юзингизни юволмадилар —
қирда
бирга
сайр
этмадик
севгидан телба...

* * *

Бир кун соҳир саҳарда
орзудан орзиққан дил
бирла майсалардай жим
чиқиб кетсак шаҳардан.

Йўлимиз олис бўлса,
толиқсак бошимизга.
болиш бўлган гулларга
меҳримиз болиш бўлса.

Бизни кучса адирлар —
изимиздан унган тўп
чечакларнинг кўзидан
териб олсак кадрлар.

Сочингни, гулистарам,
ошён этган булбулнинг
хонишидан тuzалса
ошиқлигим —дил ярам...

(Ай, дил ўйноқ ва дайди
кўзлар йўлга тушганда:
— Кўз қир сол-чи, қирларда
ишқ борми?—деб сўрайди.)

ҚИРДА

Майсалар назарида:

Биз бахтли яшаяпмиз.

Биз бахтли яшаяпмиз майсалар назарида.

Майсалар назарида:

Биздан бахтли одам йўқ.

Биздан бахтли одам йўқ майсалар назарида.

Масрур кездик майсаларнинг

Ям-яшил назарини...

Бизга кўкламги гўша майсаларнинг назари.

* * *

Кўзларимнинг ёмғирларини

хуш бўйларинг оққан ҳавога чайсам.

Сўнгра

кипригингга қоқилиб,

юрагингга йиқилиб тушсам,

эй,

юзлари ёмғирда ювилган майсам.

Сен мени суйсанг ва суясанг,

эгнимга лой каби ёпишган

ўтмиш кунлар хотирасини

ёмғирда ювсанг —

сен мени ғамлардан мосуво этсанг,

сўнгра,

йўллардаги чоғиртошдай мўл

назарлардан андиша қилмай

мен-ла узоқларга кетсанг...

Ёмғирда ёмғирдай тозариб кетсак,

ювилса ўтмишнинг доғлари —

келажак ҳақида куйласак баёт.
Сўнгра...
Мабодо, ёмғирлар тўхтаса,
бошланса ёмғирдан кейинги ҳаёт.

Ёмғирда ёмғирдай тозарган бўлсак!

“ЁМҒИРЛИ ФАСЛ” КИТОБИДАН

Кел, макони қай бир кунжикдир,
ёпинганга юпқа “ух”имни
ухлаётган бир норасида—
жисмимдами, дил орасида
танг, кунишиб ётган руҳимни
тонг салқини каби жунжиктир!

* * *

Юрагимда бир ҳаво кезар
ва қишнинг сўнги еллари-
аҷчик, аламли

қалам каби ўткир музни
синдиргандай
тарновларда,
синдиради Қаламни...

Энди тил-да, дилим-да гунгдир.
Фақат бўғиқ шовуллаганча

кўкаламзор далалар сари
кўзларимни оқизиб борар
эриётган дарднинг селлари.

Хаёлимни банд айлар
оппоқ
булутларнинг қафаси-
 карвон-карвон,
олис ишқ юртига отланган карвон.
Нигоҳимда-ер каби улкан-
бойчечакдай очилган ҳадик:
“Баҳорларга еткаймикан нафаси?..”
Юрагимда бир ҳаво кезар.

КЎКЛАМ

Нур-игна.
Ҳавони қазди кудукдай...
Биқирлаб қайнади
Кўкалам
Ер.

* * *

Қалбида шамоллар туғдирган ғулу,
ҳар томон чопади, қайтаверади,
дардини ҳам кимга айтаверади
кўзидан ёш тўкиб
ошуфта булут.

* * *

Қалбингда қувончлар қалқади
ва тошиб чиқади кўзингдан,
сувда сирғалгандай табассум
нур каби сирғалар юзингда.
Қирғоққа суради ташвишни
Тўлқинлар — бир гала шўх туйғу.
Хуш кайфият – илиқ денгизда
чўкиб ўлаётган одам – Қайғу...

АТИРГУЛ

Атиринг буздию ғунча қулфин, таралди майин,
ҳидлар салтанатида очилди буюк тилсим.
Кел,бир умр гул кўрмаган ташна каби ҳидлайин,
ҳидларингдан юрагим ғунча каби ёрилсин!
Атиргулим, бошгинам айланади аtringга,
дилгинам, ёввошгинам, бойланади аtringга.

Гулим, нима ул тутганинг,кафтингдаги нимадир,
қатма-қат бахтми ёки қатма-қат армонми ул?
Ё кунларми, ул кутганинг бу кунларда келмади,
ё гулларнинг қатма-қат атрими ул, атиргул?
Атиргулим, бошгинам айланади аtringга,
дилгинам, ёввошгинам, бойланади аtringга

Нигоҳимдан яширса сумбатингни фасллар,

илмилиқ юрагимда қишга довур асради
атрингни кўшиқ қилиб, куйлаб-куйлаб, ҳарсиллаб
оппоқ рангга кўмилди ҳайратимнинг хасрати...
Атиргулим, бошгинам айланади атрингга,
дилгинам, ёввошгинам, бойланади атрингга.

КАПАЛАК

Ҳовлида хуш ҳавода
кун нурига бўй чўзган
озоддил турналар-ла
лак-лак фалакка палак
отган гуллар бўйини
тўтиё айлаб кўзга
қўшиқларин тинглаган
ўйин тушган капалак,
ўйингга ҳам олмайсан
осмонсизлик қаърида
ҳатто бир титроқ шамнинг
куёш каби ёнишин,
тингламассан ҳув пастак
деразадан нарида
тувакдаги гулларнинг
хонанишин хонишин...

Ўйин тушган капалак.

* * *

Семизқирнинг этагида
икки қизнинг шивирлари
чечакларга сочилади
телба шамол этагида.

Семизқирнинг шабнамлари
чечакларнинг кўзин очар,
икки қизнинг кўзларида
порламайди ишқ шамлари.

Семизқирнинг эти бир дам
увушади, кетишади
қизлар сўзи истехзоли,
кулгулари кибрдан.

Семизқирнинг йўқдир дарди
чечаклари гулламоқда
бир ошиқнинг ўлимига
етадиган хабарларни.

Семизқирнинг этагида
икки қизнинг шивирлари...

* * *

Улкан тошдай қотди-ку одам.
Мени эсламайсан, эсмайсан сарин,
тун-узоқ чўзилган уйқумни,
кўзларим тубига чўккан қуйқумни –
тушларимни тўзғитмоқ сари

сарсари елмайсан, шаббодам.
Бир тош каби қотди-ку одам.

Кел, макони қай бир кунжикдир,
ёпинганча юпқа “ух” имни
ухлаётган бир норасида –
жисмимдами, дил орасида
танг, қунишиб ётган руҳимни
тонг салқини каби жунжиктир!

Эсла мени, мен сари эсгил,
сарсари ел сарин шаббодам!

* * *

Келасан...
Ҳаяжонга ғарқ бўлар дарё,
абир исларингга чўммиш ҳар ёни-
юзингда ювилиб тушган томчилар
ёмғирдай поклайди дарёни.

Девона дил шўрлик дарёяй,
мавжланади, авжланади, эсдан оғади...
Билгани шул,
дунёдаги энг қисқа ёмғир
атиғи уч бора ёғади.

УЧРАШУВ

Тун.Тегрангда
куюқ оғочзор шовуллар.
Туйқус япроқлардай тўзғир,
хазонлардай ўтлпарни кучар
сочларинг...
Тегрангда тун.
Шамол шовуллар.
Сочларинг исидай эсиб юксакда,
осмонга куюлар куюқ оғочзор
шохлари.

* * *

Жавзо туни қошингнинг
қорасига қоришган
бир дўғилда қалбингга
йўл топмоғим мураккаб,
ўйим шую умиддан
нимкоронғу ёришган
кўнглим кўнчиксин деб боз
изн бергум юракка.

Дил.Соғинчга сайддир дил.
Майл билдирсам бас-да,
вужудимга эргашган
дил девона-да,дайди...
Ҳовлинг адоғидаги
майсалар ўсган пастак
томга чиқиб тонггача
чиқишингни пойлайди.

Ай, ҳовлинг адоғида
айроликнинг доғида
куйган дилим сирлари
томбошига сочилар.
Юрагимдан қон сизар.
Субҳи козиб чоғида
ёшдай потраб гирдимдан
қизғалдоқлар очилар.

Чикмагайсан...Кетгайман...
Тун қулайди қора чоҳ-
кўзларингга, кўзингдай
ёришажак тонгларда
шабнам каби тек қотар
ўйноқ нигоҳинг ногоҳ-
юрагимнинг рангини
кўражаксан томларда

* * *

Тупроқ каби кўпчиди ҳислар.
Соғинч –
тупроқдаги ўйдим-чукур юмронлар изи.
Майсадай силкинмас,
сенинг қўлларинг йўқ – шамол –
сочларим сағир.
Кўнгил сўқмоғида бир тўда қизлар.
Сен йўқ.
Тирқираган қон каби қизил

юрак сочар чечакларини...
Сен кезмаган даладир бағир.

* * *

Қирларга бағримни бериб ўтиндим,
кўрсатди майсадай нафис изингни.
—Кетма!
Изларингга баргдай тўкилдим:
—Момо қир,бер менга шу бир қизингни!..

Кўзимнинг ёшлари сингди қирларга,
қирлар кўзларимга ёш каби сингди.
Кўнглимнинг ёзилган дастурхонида
бир нидо қадахдай жаранглаб синди:
“Жоним,кўзларингда қалқиб турибди
севгинг,севгинг учун куяжаклигинг,
менинг армонимдай узун ўйларинг
ва мени абадий суяжаклигинг.”
Кўнглимда нидолар чилпарчин бўлди,
мен ишқдан маст эдим,мен телба эдим,
сени изларига қайтар деб кутдим,
сен менинг ёнимга келарсан,дедим.

Ахир,хозиргина... шундоқ қаршимда
кўзларинг лаънатлар ўкиб фироққа,
аламларни енгиб жилмайган эди...
Қирлар олиб қочди сени йироққа.

* * *

Осмон очик, Юлдузлар
жимир-жимир қилади.
Мен нега тургум бунда,
ёлғиз юрак билади.
Теварак тунд, Шамол ҳам
бўзлаб бермоққа шайдир.
Оргимдаги сойликда
терақлар йиғлагайдир.
—Ҳей, оёғи оқсоқ ит,
жим туриншга кўнсанг-чи!
Сен-да мендан бахтлисан,
сен ахир...тушунсанг-чи!

Нигоҳим бу ҳовлига
бунча ипсиз бойланди?
Мен жимману фарёдим
бир дарёга айланди.
Бу ҳовлида бир қиз бор,
бир қиз бордир оҳимда—
сочлари тўлқин-тўлқин
оқаётир оқимда.
Бўғзимдаги хўрсиник
дарёни тоширгайдир,
сув дунёни босади—
дунёни яширгайдир.

Лекин на сув, на тошқин
ғамларимни йиқмайди...
Қиз сувда сузару сув

тўпиғига чиқмайди.

* * *

Кўзларингни олиб қочдинг—
бу шамолдан
умидим барг каби узилаверди,
умидлар хазондек тўкилаверди:
—Чирт... чирт...
Япроксиз оғочга айландим, қара—
жисмимни нигоҳингнинг қасрига кирит.

Қара, баҳорим!
Журъатсизлик илдизлари қўймайди мени,
чошиб боролмайман бехос сен сари.
Фақат сенинг тўкилган баргларни
қайта тақмоқ бўлиб
ҳавога кўтарган шабада каби
қарашингни
ютоқиб кутади юракнинг бандлари...

Қара, баҳорим!

* * *

Ортимда қолади бор овул,
халлослаб сўрайман тагин-а,
минғирлаб қўяди қоровул:
“Ў қиз кетибиди бағана...”

Кеч, куёш—қонли ёш, олисга
сингади, сарғаяр сағанақ—
ғам ёшдай тўкилмас болишга...
“Ў қиз кетибиди бағана...”

Тераклар куршайди гирдимни,
тор йўлак пойимга ағанар,
ичимга ютаман дардимни.
“Ў қиз кетибиди бағана...”

Журъатим қул бўлиб сабрга
қайтаман... Дунё —тор сағана,
сиғмайман мен бундай қабрга:
“Ў қиз кетибиди бағана...”

“Ў қиз кетибиди бағана...”

* * *

Бўйқизгина, кун нурида чувоклайсан,
бу хуснингда офтобни ҳам сувоқлайсан.
Кулгуларинг—чўчиб учган кафтарларга
сочиш учун юракларни увоклайсан.
Куртаклардан, боғдан яшил бод келади,
боғ ортидан, бод қаърида дод келади.

Товонингни қитиғлайди ғўра майса,
сочларингга рўмол-пўмол ўрамайсан.
Чорбоғингнинг дарчасидан ташқарига

мўралайсан, онангдан ҳам сўрамайсан.
Ташқарида дупир-дупир от келади,
ўзингни ол, от ўйнатиб ёт келади.

Овулингнинг оловисан—овунасан,
қачон бедард шўхликлардан совунасан?
Токай тунлар вужудингга соғинчлармас,
фақатгина чарчоқларни ёвунасан?
Деразангни чертиб-чертиб бодлар келар.
улув тортиб бод қаърида додлар келар.

Тонгда додлар паст келганда наволардан,
симириб қол таниш ҳиддан, ҳаволардан.
Ўткан-кетган бош суқади уйлариингга
тотиш учун тўйга келган ҳалволардан...
Ташқарида дупир-дупир отлар келар,
чиқиб юрма, от ўйнатиб ётлар келар.

* * *

Бўйи
сановбар, гулгуним,
кўнглимнинг боғини кезмаган
шамолдан олади улгуни—
гўйе ҳолимни сезмаган
кўйи
сайр этар боғини,
бошини мен томон эгмайди.
Туфрокдай хор бўлгум соғиниб,
товони бағримга тегмайди...

Бўйи

атиргул,гулгуним,
гирдо-гирд таралар,сочилар.

Касб этар ўзига кулгуни,
кулади—гуллари очилар.

Ўйи

куюлар,бул куним
юрагим—лим тўлган косадир...

Қачон бул косадан гулгуним
гуллари чанқоғин босади?

* * *

Сайёра эканма исмингиз?

Айёра тиканма жисмингиз—
ниш уриб,кўнглимни очиблар,
кўксима лолалар сочиблар
ке-етдима?

Дилма бу,дайрома,дувона—
чин қойғу топгандай кувонар,
айтинг,ай юлдузлар адаши,
дил оқиб адашиб-адашиб
сиза етдима?

Юрагим силқиди—жолалар
бағрима оқизган лолалар
туғёнданма халқа-халқадир,
қизиллик қалқиди,қалқади
бетима...

Бизи ишқ авради ай,ёра,

жисмингиз тикандай айёра,
(Ўзи ҳам билмай не бўлғонин)
лолазор оралаб тўлғониб
ракс этдима?
Бизи ишқ авради бир лаҳза...

* * *

Субҳ.
Сизга ушбуни ёзурда
ёдингиз... Сиз...
гирдимда ел каби эсгандай бўлдингиз.
Васлингиз орзулаган озурда
кўксима ҳаводай тўлдингиз.
Титранди кўнглимнинг барглари,
тўкилди бор гарди—
кўнглим қалқиётган дардларин
шивир-шивир куйга ғарқ қилиб
тонгдай тозарди...
Осмонча юксалдим мен бу дам,
бу сахар осмонча семирдим,
мен сизнинг ёдингиз оққан ҳаводан
симирдим, симирдим, симирдим...

* * *

Ер юксак эди,
кушча ҳали ёш.
Осмон қора эди... Жарга ўхшарди.

Қушча учди—
кулаб тушди
осмонга.

Бу қушлар ёш эди,
Ер — думалоқ кўз.
Осмон мовий эди, рўмолча каби...

Тинмай ёшларини тўкаберди ер,
осмонга қуш тўлди—
жиққа ҳўл бўлди
мовий рўмолча.

* * *

Титилиб-титилиб кетмайсанми дил,
эзилиб-эзилиб йиғламайсанми!
Кўзу киприкларинг, танинг ҳали гил,
ҳали туфроғлигин илғамайсанми!..
Наҳот сен ҳам тошдай қотиб боряпсан,
бовурингда йўқдир бирор яшноқ гул?
Ў, юрак кўксимга ботиб боряпсан,
туфроғдай сочилсанг нақадар маъқул.
Кўзларингни казиб булоқ этсайдинг,
жилла қурса чимдим ўтни асрарди.
Бил, кимки йиғлашни унутган, ай, дил,
тошларга айланиб кетган каслардир.
Фақат сен ҳайиқма, гирдингда сангни
кўрдингми сочилма, йиғлама, йиғил!

Айт,бу дам эзилиб йиғламайсанми,
титилиб-титилиб кетмайсанми дил?

ЙЎЛОВЧИ

Тонг-азонда битта йўловчи
шахдам ўтиб борар йўлқадан,
жунбушга келади йўл новча
бўйига баробар қўлқадан.
Кун бутгул ёйилган маҳалда
кўчага чиқади маҳалла,
калта-култа соялардан қисиниб
йўлак қўмсар илк овчисини.
Кўлкалар тобора қисқарар—
ҳадиксираб,кутиб чарчаган
йўлак бир уларга,бир кунга қарар
ва туйқус,апил-тапил
кучоғин очади барчага...

* * *

Август.
Тоғларнинг кўксига суянади кўк.
Хаёлдай сокин
жилғанинг машқи суст—
кўклам каби қўм-кўк
ва жимжит жимирлаш
юзида юзади...
Жилға (ўзандай ўрамиш ҳасратлар)

тип-тиник ва ҳолсиз осмонни кузатиб,
ўйлар:

”Ўйилар осмоннинг туби...
ў,баҳор,ишқ каби сачратар—
танини тошларга уради жилға,
гулларнинг юзида жилғанинг тани...
Бутун олам муштоқ—кўк буни илғаб,
гулдирос ва шаррос куйлаганида...
Баҳорги шарқираб ўйнашлар қани!”

Осмон кексанинг ақлидай тиник
ва яна... ва яна ...ва яна...
(наҳот шул мўйсафид кўкламги оқин?)
тоғларнинг кўксига ҳолсиз суянар...
Баҳорни туш кўриб ичи қизиган
тош каби
жилға
жимирлайди хаёлдай сокин.
Август.

ДАРАХТ ВА МЕН

Сабоҳ,гарчи сумбула
барглари менгзамас
баҳорлик бадроқ гула,
хазонлик бир дард менгамас,
дарахтгамас,карахт
шамолга ваҳшат солар.
Ҳали ёш ва юраги тамиз
шамол хазон янглиғ ҳолсиз

соялар, қилт этмас дарахт
ва мен
ҳали ям-яшил юртдамиз.

Кундай ёришади кўнглим,
уфқни ҳадаф айлар кўзим камони,
ер-осмон ёғдуга қоришар,
ҳали тун нуқсига кирмаган
булутларнинг кунгай томони
кўнгилдай ёришар...
Ҳали ям-яшил юртдамиз.

* * *

Кузни кузатаман—
шамоллар оғочлар баргларин юлар
ва
юракка туташган йўлакка сочар.
Сочиқ япроқларнинг томирларида
бир хотир юз очар,
ки унда юз хотир қилмасдан кўкламги гуллар
менинг телба ҳолимдан кулар:
“Қачон парвойингга оласан...
ёлғончи умрдан ўзиб кет... ирган...
Бир фасл ўтдию ошганингга йигирма бирдан,
ҳалиям боласан...”

Энди мана, сумбулада наргайдай ёзик
юҳо йўлак шохларга таъма
билан боққанча ётар... Мен эса жим,

Йигирма иккига кирган одамдай босиқ,
бандидан бирма-бир узилган баргларга
боққанча,
кузни кузатаман.

Шамоллар оғочлар баргларин юлар.

* * *

Ёмғир томчилайди—
кўзёшдек—
азада
ёмғирдай ёққан.

* * *

Қиз...
Йигит...
Тун...
Ой безовта...
нурларини чархлайди
Ой...
Қиз...
Йигит...
Тун...
Хилватда
чавақлаб
ташлар
Ой

ҚИЗНИНГ НОМУСИН...

* * *

Дунёнинг ўзидай улкан
дунём,
мен сени унутмоқ истадим –
беаёв, бирма-бир барг каби уздим
кўксимдаги яшноқ ва қадим
хотираларни.
Еру кўк хазонга қоришди...
- Менга чакмоғингни бериб тур само...
Ох, мана кўкайим ёришди...

Дунёнинг ўзидай улкан,
дунёнинг ўзидай бесабр,
кўксимда ёнмоқда гулхан...

Мен шодман, бахтим ҳам бутун.
Фақат озроқ...
Ёшланди кўзим. Ахир,
боғни босмоқда тутун.

Қара!
Қора тутундай тарқар кўнглимдан гидир.
Бахтлиман. Фақат озроқ...
Кўнглимни безовта қилмоқда
куюк хазонлар ҳиди –
дунёнинг ўзидай улкан...

* * *

Субҳи козиб ҳавосин
турарканман симириб,
кўзларимга урилар
тонг юлдузин жимири.
На бир тирик сўз бордир,
на бир туйғу жимирлар
дилимда, токи кўкда
жимжитгина жимирлар
ҳамиша холисдаю
ҳамиша сирли юлдуз.
Нақадар олисдаю
нақадар нурли юлдуз...

* * *

Қайғу кезган,
бахт сезмаган
бир ўлкада
Шамол эсар.
Дарахтларнинг япроқлари тўкилади.
Ҳарсанглар гунг,
кўзларида на севинч бор,
на ҳасрат, мунг.
Фақат эсноқ тасаввури
ўйларига уринади—
дарахтларнинг фарёдлари
бахтга ўхшаб кўринади.

Шамол эса
Фақат, эсар.

* * *

Маҳтал бўлган нигоҳлардай сориғлашган
яфроғларки, фаслларга боғлиқ ришта
узилса ҳам кунларингиз шўху беҳис,
тунларингиз тунларимдан осойишта.

Жоним бекам, кўзларингиз кузакларда
баргларни “чирт” узган елдай қаҳрлими?
Ўт олдирмай юрагимни—лағча чўғни
кул қилмоқчи бўлган каби таҳқирлими?

(Кўй, юрагим ўксинмагил, ўй юрагим
ўз бағринга соғинчларни ўртаса-да,
токи бордир зарбларингдан бино бўлган
олтин қаср шул қишлоқнинг ўртасида.)

Гарчи дийдор улашгайсиз ошиқларга,
нозларингиз акс этса-да қароғларда,
бекам, фақат сиз кўзларнинг олдиасиз,
севиб қолган юраклардан йироғларда.

Маҳтал бўлган нигоҳлардай сориғлашган
яфроғларки, фаслларга боғлиқ ришта
узилса ҳам кунларингиз шўху беҳис,
тунларингиз, ўҳ нақадар осойишта.

* * *

Сочларингни йиғайин,
кўзларингни кўрайин,
“Юрагингда ушоқча
ишқ борми?” деб сўрайин.
—Йўқ-йўқ, — дейсан.—Ушшоққа
ишқим тушмаган сира...
Аmmo маккор сочларинг
кўзларингни яширар—
ишқнинг сирли жилвасин
токи олгунча илғаб,
қовжираган қалбларга
қуюлар қора жилға.
Юзларингда ёйилган
жилғанинг макри надир,
икки яшноқ гавҳарни
ўз бағрига кўмади.
Гавҳарларки,муҳаббат
оламига чорлайди:
—Биз туташган юракда
ишқ тўла, — деб порлайди...
Сочларингни силайин,
сочларингни тарайин,
сочларингни йиғайин—
кўзларингга қарайин.

* * *

Куз эди.Кўз каби намчил ҳавони
тўлдириб ёғарди сим-сим жунжикиш.
“Билч-билч” лой кечганча яланг товони
йўлбошида ғариб,
мунғайиб турарди кунчиқиш.
Тўлғоқ тутган қатор дарахтлар
шоҳларида
сахархез чумчуқлар айтган азонда
минглаб исм билан ғамангиз фараҳда
шивирлаб,йиғлаб
таваллуд топарди хазонлар.

Кўксимда туғилган хазоним—наво
шитирлаб куйларди ва сим-сим дардим
ёғарди,кўз каби намчилди ҳаво...
Жунжикиб-жунжикиб сени эслардим.

* * *

Теграсида кезган ёруғ ва қора
қайғуларга парвойи фалак,
яшиндай яшнади гул ва капалак.
Улар йўлиқмасдан
бегона фасллар жабрига,
юртлари—бахорга шоҳ бўлди,бахорга банди,
бахор деб яшнади,бахор деб ўлди...
Илдизлар айланди
гул ва капалакнинг қабрига...

Аё, тийрамоҳим! Хазонрез гулим!
Девона дилим!
Нечун етиб келдик бизлар кузакка?
Кўнгиллар кўниккан кўкаламларда—
ҳали олис юртда ғам-аламлардан,
имдод истаб илкинги менга узатган
соҳир маҳаллар,
майли, ҳайрон қолсин эди бутун маҳалла,
япроғинги юлқимай кузак шамоли—
қавминги гапи...
мен сени,
кўклагини бокира наҳорларингда
олиб кетай эди... Эй, баҳорларингда...
Ўзга дунёларга капалак каби!
Хазонрез гулим, ай, девона дилим...